

Uredništvo v Gornji Radgoni, Spod. Griz šte. 7, I. nadstropje. Rokopisov ne vrača.

Poština plačana v gotovini.

Izhaja vsak četrtek zjutraj in stane s poštino vred za celo leto 24 Din, za leta 12 Din, za četrta leta 6 Din. Posamezna številka 75.

MILICINSKA STRAŽA

LILO OBMEJNIH SLOVENCEV

Upravništvo v Gornji Radgoni, Spod. Griz šte. 7, I. nadstropje. Telefon šte. 7.

Insérati: Ena šeststolpna petivrsta (prostor 3 mm visok in 42 mm širok) 75 p. Pri večkratni objavi primeren popust. Posamezna številka 75 p.

3. šte. v.

Gornja Radgona, dne 18. januarja 1923.

V. leto.

V boj za avtonomijo Slovenije!

(Glosa k proglasu Jugoslov. kluba.)
(Nadaljevanje.)

III.

Vpliv na Radičevo stranko.

Radičeva stranka, to je stranka republikanskih utopistov je morala zajedno s Hrvatskim blokom pod močnim vplivom Ljudske stranke opustiti svoj megleni načrt o „nevtralni kmetijski republiki“ Hrvatske in Slavonije ter se razširiti na Dalmacijo, Bosno in Hercegovino odn. te kraje pritegniti v interesno afero hrvatskega vprašanja. Pod vplivom Ljudske stranke je prešla Radičeva stranka iz pasivne politike v aktivno in se postavila na stališče uvodoma omenjenega revizionista radikalnega prvaka Stojana Protiča, katerega stališče pa ne zadovoljuje povsem čistih avtonomističnih teženj. Radičeva stranka se je potem naslonila na Ljubo Davidoviča, dasi od njega ni dobila nikakega jamstva za revizijo ustave. — Po vseh teh dogodkih pa so tudi socijalistične stranke pod vplivom SLS prišle do trdnega prepričanja, da je centralizem samo velikanska ovira svobodnega razvoja in še več: Socijalistične vrste so se začele cepiti, ker so prepozno uvidele, da je centralizem tako kvaren za ustroj velike države, da celo v kali uničuje vsak razvoj gospodarskega in kulturnega življenja.

IV.

Tri centralistične stranke.

Kljub ogromnemu in neprimernemu številu političnih strank med Jugoslovani so bile samo tri, ki so se postavile z vso trdovratnostjo na stališče centralizma, na katerem stališču so vstrajale do konca skupščinske slave. V prvi vrsti je to Pribičevićeva demokratska stranka, potem starokopitna zemljoradniška stranka in nazadnje takozvana Samostojna kmetijska stranka. Oglejmo si malo te tri slavne boritelje za centralizem! Prva (Pribičevićeva demokratska stranka), je stranka izvoznih čarjev, velikih sekvestrov, mastnih koncesij, korupcijskih afer, stranka najogabnejše korupcije in nasilja med uradništvom. Ta stranka pa nikakor ni iz prepričanja centralistična, ampak iz gole dobičkaželjnosti, stranka, ki se je le s pomočjo neodgovornih elementov, rekrutiranih iz zakotnih ulic vzdržala na krmilu toliko časa, da je dosegla centralizem, vir osebnih dobičkov. To perfidno stranko obtožuje slovenska in sploh jugoslavenska javnost pred celim svetom, da je upropastila naše finance, dasi ima naš dinar podlago zdrave valute. Ona je sebi v korist upropastila finance cele države; sklenila je slavno ameriansko posojilo, katerega mastne provizije so izginile v nikdar polnih malhah borznih špekulantov in rafiniranih goljufov z visokimi naslovi. Prvi del tega posojila se uporabil — ne v ljudske koristi ali za kulturne svrhe, ne za izboljšanje stanja uradništva in bednega položaja invalidov, vojnih vdov in sirot, ampak v

borzne špekulacije in bančne manipulacije, ki so vrgle stranko, kakor njenim eksponentom mastne milijone. Demokratska stranka ali JDS se je vedno in ob vsaki priliki protivila izenačenju davkov, dasi je kralj že davno izdal tozadevno naredbo; njeni eksponenti so — kakor na deželi v malem, na državnem krmilu goljufali in kradli naravnost v velikem obsegu, seveda vse pod lepimi naslovi. Mizernemu stanju naše carinske politike je kriva edinole JDS, ki je privedla našo carinsko politiko do popolnega poloma. Posledica tega je strašna draginja: Tepeni smo vsi, producenti kakor konsumenti, a obogateli so samo strankini špekulanti. Kdor ni tega zasledoval, je ali zaslepljen fanatik, ali pa tako strašno omejen, da noče videti moralne propalosti te politične grdobije JDS. Razsodna javnost obrača tej klikki hrbet in prav je tako. Naj občutijo na svoji volčji koži udarce bližajočega se popolnega poraza. JDS je končno tista stranka, ki je pod zaščito in okriljem brezvercev vseh mogočih barv začela prikriti verski in kulturni boj, stranka, ki je potom svojih pristašev, ki se rekrutirajo na žalost iz nerazsodnega podeželskega učiteljstva zanesla v naše šole duh verske brezbriznosti, sovraštva do vere, do najsvetejšega ideala vsakega človeka. Razvil se je nepotrebnih kulturni boj, katerega pa bo vedlo naše pošteno ljudstvo prav radikalno dobojevati. — Pravkar opisana stranka stoji pred sodbo slovensko-hrvatsko-srbskega naroda, ki se je streznil in bo 18. marca dokazal svojo voljo!

Druga centralistična stranka je — takozvana Zemljoradniška stranka, večalimanj privesek JDS, samo ne tako nevarna. Ona je v vsakem pogledu pospeševala velikosrbske aspiracije. Njen delokrog se skuša razširiti na Hrvatsko, kar se pa nikakor ne sme prepustiti, kajti eksponenti te stranke so v prvi vrsti sami veliki kapitalisti, ki najodločnejše delujejo proti vsakemu pametnemu sporazumu med Hrvati in Slovenci, kar je naši politiki v veliko škodo. — (Sedaj bi prišla na vrsto še tretja centralistična stranka, slavna SKS; njej pa se poldonimo v prihodnji številki!)

(Nadaljevanje prihodnjic.)

Volitve v „Pokojninski zavod za nameščence“ v Ljubljani.

Klika, ki si je nadela nadstrankarsko in strokovno krinko, in ki je tako našemljena stopila v volilni boj, nadaljuje svoje brezvestne mahinacije, da pritira „Pokojninski zavod“ z njegovo ogromno imovino pod svoje gospodarstvo. V Ljubljanskem „Jutru“, št. 6. od 9. t. m. objavlja v nekako oficijoznem tonu, češ da naj bo široka javnost informirana, da so na kandidatnih listah klike, vloženi po „Zvezi društev privatnih nameščencev“, resnično zastopniki strokovnih in nadstrankarskih organizacij.

Ugotavljamo, da se „Zveza društev privatnih nameščencev“, v katero vabijo priganjači klike seveda kot nadstrankarski strokovnjaki razne organizacije, do danes še sploh ni konstituirala, pa naj si bodo njena pravila potrjena ali ne!

Ugotavljamo nadalje namen klike, varati volilce in javnost tudi s svojo objavo v „Jutru“. Ti ljudje trdijo, da so liste nameščencev postavila strokovna društva, tako na pr. za I.

kategorijo (denarni zavodi) „Savez bankovnih činovnika Jugoslavije, Zagreb“! To ni res! Res je: „Društvo uradništva denarnih zavodov Slovenije“ (preje „Društvo bančnih uradnikov Slovenije“) je prvo postavilo za I. kategorijo nameščencev svojo kandidatno listo, na kateri so bili med ostalimi tudi gg. Evgen Lovšin, Dominik Lušin, Lučevik Stih itd. Društvo je še pravočasno zaznalo za mahinacije eksponentov klike in je z odborovim sklepom revidiralo listo tako, da je imenovane odstranilo z liste. V sporazumu z društvom so nato „Združeni zasebni nameščenci“ postavili kandidatno listo tudi v I. kategoriji, v kateri ni gornjih oseb, pač pa so na njej tudi odborniki in zaupniki omenjenega društva, ki je včlanjeno v „Savezu bankovnih činovnika Jugoslavije“ v Zagrebu.

Eksponenti klike, ki ne dajo nobenih garancij za pravično gospodarstvo v „Pokojninskemu zavodu za nameščence“ in ki jih je v I. skupini nameščencev lastno društvo odstranilo z liste, pa niso izvajali nobenih konsekvenc, ampak kandidirajo s svojimi somišljeniki danes kot strokovnjaki in nadstrankarji na nasprotnih listah neglede na to, da fungirajo v Pok. zavodu obenem tudi kot člani sosveta t. j. vrhovne uprave zavoda in kot taki po vsej verjetnosti kot člani volilne komisije, ter imajo drznoto trditi, da je postavil listo in torej tudi nje same kot kandidate I. kategorije nameščencev „Savez bankov. činovnika“ v Zagrebu, ki kot tak z volitvami v Pokojninski zavod nima ničesar opraviti, najmanj pa brez vednosti in soglasja od strani odbora „Društva uradništva denarnih zavodov Slovenije“!

Tako in podobno je tudi s postavljanjem kand. list od strani strokovnih organizacij v ostalih kategorijah!

Nečuvvena demagogija in brezvestno je varanje javnosti in volilcev od strani klike! Njena objava v „Jutru“ ne bo preslepila nikogar, da bi smatral njene kandidatne liste kot resnično nadstrankarske in strokovne, čeprav so na nje vlovili tudi nekaj neinformiranih ljudi, ki so potem deloma sami izjavili svoje obžalovanje, da niso bili pravočasno to je predno so podpisali kandidatno listo, poučeni o nakanah klike s Pokojninskim zavodom!

Zasebni nameščenci so se proti tem zahrbitnim naklepom združili v vsej Sloveniji in Dalmaciji v eno samo, močno, nepolitično, gospodarsko fronto „Združenih zasebnih nameščencev“ s ciljem: Boj za pravično in nekoruptno gospodarstvo v Pokojninskem zavodu, ker se bo le tako resnično osigurala starostna preskrba nameščencev in podpore njih vdovam, sirotam in materam, najostrejša borba pa proti brezvestni klikki, ki pod strokovno krinko hoče zavladati premoženju Pokojninskega zavoda in je izrabiti v svoje partizanske namene na škodo nameščencev!

Zastopniki „Združenih zasebnih nameščencev“ vse Slovenije in Dalmacije so na svojih sestankih postavili za volitve v „Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani“ sledeče kandidatne liste nameščencev z nazivom „Združeni zasebni nameščenci“:

I. kategorija (denarni zavodi):

Delegati: Leo Rogl, uradnik Jadr. banke, Ljubljana, član Društva zasebnih nameščencev; 2. dr. Milan Podgornik, uradnik Ljubljanske kreditne banke, član „Društva uradništva denarnih zavodov Slovenije“ (preje „Društvo bančnih uradnikov Slovenije“); 3. Alojzij Vrtovec, uradnik Zadr. gosp. banke, Ljubljana, član Društva uradništva den. zav.; 4. Fran Donadini, kontrolor Zadr. Saveza, Split, predsednik Saveza bank, činovnika ekspoz. Split; 5. Janko Zorko, viš. knjigov. Mestne hranilnice, Maribor; 6. Peter Bergant, uradnik Vzajemne zavar., Ljubljana, član Društva zasebnih nameščencev.

Naměstniki: 1. Stanko Tuškan, uradnik Jadr. banke, Dubrovnik, član Saveza bank. činovn., Split; 2. Joža Barle, revizor Zadr. zveze, Maribor, član Društva zas. nameščencev; 3. Mihael Kostajnshek, revizor Zadr. zveze, Ljubljana, član Društva zas. nameščencev; 4. Ivo Bezjak, urad. Jadr. banke, Ljubljana, član Društva uradništva den. zav.; 5. Jos. Roeger, knjigov. Kranjske hranilnice, Ljubljana, član Društva zas. nameš-

naknadno popisati in žigosati obveznice ogrskih predvojnih negažiranih dolgov, kateri imetniki doslej niso dali popisati in žigosati. Popisovale in žigosale se bodo tudi obveznice, ki so bile deponirane v inozemstvu, pa so bile prenešene na naše ozemlje in vrnjene lastnikom ne glede na to, da-le so že žigosane z inozemskim žigom ali ne. Vse obveznice gori navedene vrste torej, ki so bile prenešene na ozemlje naše kraljevine, naj se dajo žigosati. 2.) Popisovale in žigosale se ne bodo obveznice vojnih posojil, avstrijskih dolgov in splošnih (skupnih) dolgov Avstrije in Ogrske, kakor tudi ne obveznice avtonomnih pokrajinskih dolgov, na kar se posebno opozarja. 3.) Ta rok se po obvestilu Reparacijske komisije v Parizu ne bo več podaljšal, zato naj si imetniki obveznic, ako svojik obveznic ne dajo žigosati, sami sebi pripišejo, če njih obveznice pri razdelitvi dolgov ne bodo prišle v poštev in jih jim naša država ne bo mogla izmenjati. 4.) Prošnja za naknadno žigosanje se morajo poslati z obveznicami vred neposredno ministrstvu financ, generalni direkciji državnih dugova v Beogradu. 5.) Vsaka prošnja mora biti kolkovana po taksnem zakonu.

Rekruti, vpoklic. Rekruti roj. l. 1902 in starejši, kateri še niso služili v stalnem kadru, bodejo vpoklicani na odsluženje njih kadrovskega roka v sledečih terminih: Dne 5. februarja 1923 oni rekruti, kateri so določeni za artilerijo, konjenico, konjenico kr. garde, marveno bolnico, remontski depo, vozarski eskadron, neborački bataljon in bolničarsko četo. Dne 20. februarja 1923 oni rekruti, kateri so določeni za pešadijsko gardo, pešadijo (približno 500 mož), vazduhoplovce, pionirski bataljon, pontonirski bataljon in telegrafsko četo. Ostali del pešadije bode vpoklican pozneje — termin še ni znan. Ratna mornarica bode vpoklicana deloma koncem meseca marca 1923 deloma meseca oktobra 1923. Dne 15. aprila 1923 oni mladeniči, kateri so določeni za automobiliste. Železničarji bodejo vpoklicani deloma 15. julija 1923 deloma 15. oktobra 1923. Rekruti, kateri bodejo vpoklicani v zimskem času, naj se toplo oblečejo.

Prošnja. Vse, katerim sem posodil kedaj kake knjige, prosim, da mi blagovolijo iste do Svečnice vrniti. Predvsem ne vem, komu sem posodil roman Jos. Kostanjevca „Krivec“. R. Bendé.

Ali sem poravnal naročnino?

Za smeh in kratek čas.

Cilj modrijana.

Nemško-židovski modroslovec, Moses Mendelsohn, je bil imeniten prijatelj kralja Friderika Velikega.

Nekoč, ko se je izprehajal Unter den Linden, je srečal kralj svojega učenega prijatelja.

Potem ko sta se dozdavila, je vprašal kralj svojega židovskega podanika, kam je pravzaprav namenjen.

— Ne vem, — je odvrnil Mendelsohn.

— Ti ne veš tega? — je ponovil kralj.

— Ali nisi nekam namenjen?

— Da, — je odgovoril modrijan, — a ne vem, kam.

V očeh velikega kralja se je pričelo bliskati in odredil je arelacijo modrijana.

Potem ko je preživel modrijan en dan v ječi, je pričela kralja peči vest, ker je dal vreči v ječo tako velikega moža. Brez dvoma je tičal globlji pomen v besedah modrijana in vsled tega je odšel kralj, da obiše jetnika.

— Vidiš, Mendelsohn, — je rekel kraljevi obiskovalec, — kaj se je zgodilo, ko si se norčeval iz mene na tako frivolni način?

— Ne, vaše veličanstvo. Jaz se nisem norčeval iz vas. Jaz v resnici nisem vedel, kam da grem. Hotel sem obiskati nekega prijatelja, a sem se namesto tega znašel v ječi.

* * *

Dopisi.

Sprememba v uredništvu.

Iz razlogov, katerih pa sedaj radi obzirnosti do gotovih osebnosti nočem obelodaniti, odlagam z današnjo številko mesto odgovornega urednika „Murske Straže“, katero bo odslej urejeval poseben uredniški odbor. Napram oblasti je za list odslej odgovoren g. J. Kovačič. — Pisma se naj naslovljajo izključno le na „uredništvo Murske Straže“ v Gornji Radgoni in ne na mojo osebo. — Vse prijatelje in somišljenike prosim, da naj ostanejo kljub tej spremembi zvesti sotrudniki lista, katerega izdajatelji se bodo gotovo potrudili, nrditi svojim čitateljem najboljše. Vsem pa in vsakemu, ki me je pri mojem težkem delu bodisi podpiral ali pa oviral in mi nasprotoval, kličem prisrčni „Bog plačaj stotero!“

Roman Bendé.

Gornja Radgona. Za Obmejni tisk. sklad je darovala neimenovana 10 Din; g. Janez Lančič 30 Din. Stanje istega je Din 54-95. Prijatelji, somišljeniki, katerim je Bog naklonil več premoženja, darujte kako svotico za Obmejni tisk. sklad! Potreba je nujna! — Pogranična četa. Čuje se, da se zopet povrne na naše meje zloglasna pogranična četa, ki je dajala neštokrat povoda ogorčeni kritiki radi obnašanja vojakov Wranglovcev, pa tudi srbskih in hrvaških vojakov. Opozarjamo merodajne činitelje, da naj dobro pazijo, kakšne elemente dajo na državno mejo. Finančni stražniki in dosedanja policija vrše kljub skrajnoslabim ubikacijam svojo službo zelo vestno in bi ne bilo umestno, vznemirjati prebivalstvo z novimi šikanami. Nič nimamo proti obmejni četi kot taki, zahtevamo pa, da bodi za neposredno mejo le dobro vzgojeno moštvo, ki se bo dostojno vedlo, ki ne bo izvrševalo nasilstva in ki bo vedelo spoštovati predvsem tujo lastnino. — Kako visoko ceni demok. veljak gornjeradg. sok. dom najlepše kaže dejstvo, da je znani bankir in veleposestnik, fin. minister Tabora itd. g. Lovro Petovar daroval tukajšnjemu društvu za Sokolski dom — 10 dinarjev. Mislimo, da govori gosp. Lovro Petovar pač glasneje kot vsaka tudi v čisti nemščini spisana reklama za Sokolski dom.

Gornja Radgona. Rajni g. Franc Zangl je zapustil v oporoki 125 dinarjev Gasilnemu društvu v Gornji Radgoni. Bodi mu blag spomin! G. obm. kom. Karabajič

Kako bi si pomagal iz zadrege.

— Zakaj bi ne prodal konja meni? — je predlagal gostilničar na dobrodušen način nekemu pijanemu mužiku, ki je vodil svojo žival v neko bližnje mesto na semenj.

— In koliko mi daš zanj? — je vprašal kmetič, ki je bil vesel, da se bo lahko iznebil svoje živali ter si prihranil dolgo pot v mesto.

— Petdeset rubljev, — je rekel gostilničar.

Ker vidijo pijanci vse po dvoje in ker se je vsled tega zdela kmetu cena prilično dobra je bila kupčija sklenjena.

Po par dneh treznega razmišljanja pa je prišel mužik do prepričanja da je bil osleparjen in to dejstvo je tudi sporočil svojim sosedom v vasi.

Med vaščani je nastalo veliko razburjenje in vršilo se je zborovanje da se posvetujejo o načinu, kako bi mogli kaznovati sleparskega gostilničarja.

— Ivan naj gre na sodišče ter vložiti tožbo, da mu je gostilničar ukradel konja in mi vsi bomo na to nastopil kot priče, — je rekel neki izmed navzočih.

Dokazi pred sodnijo so bili nepobitni in vse je kazalo, da bo gostilničar obsojen.

— Visoko sodišče in gospodje porotniki, — se je oglašil zagovornik gostilničarja, — jaz ne bom skušal braniti svojega klienta ter zaničkati njegovo krivdo. Pričevanje je preveč temeljito, da bi bilo mogoče pobiti ga. — Spominimo pa se, da ima mož, ki naj bi bil obsojen,

je nabral pri veselem omizju v gostilni Zangl Din 48-45 in g. Fr. Bračič je daroval za zgoraj omenjeno društvo 10 Din. Vsem darovalcem izreka Gasilno društvo najlepšo zahvalo!

Ljutomer. Slov. trg. in obrtno društvo v Ljutomeru vabi vse svoje člane na redni občni zbor, ki se vrši v nedeljo, dne 21. januarja 1923 ob 1. uri pop. v prostorih Franca Seršena v Ljutomeru. Dnevni red običajni. Odbor.

Ljutomer. Po dolgi, mučni bolezni je odpoklical na Štefanovo m. l. Vsemogočni k sebi v boljše življenje v starosti 44 let tukajšnjega trgovca in posestnika g. Mihaela Cimerman. Rojen je bil v sosednih Babincih. Sreča mu je bila dokaj mila. Poznal je gostoljubnosti. Rad je omenil, kako je kot šolar hodil streč k sv. maši semkaj in to neštokrat tudi pri najslabšem vremenu. Milost Najvišjega je še privedla k njemu s cerkvenimi tolažili našega požrtvovalnega č. g. kaplana Lovreca, ki je posetil trpečega mnogokrat ter prebil pri njem potrpežljivo in z vso vne-mo. Na Božič med pozno službo božjo so bile bolnikove zadnje besede „angel varuh“. Pogreb je vodil in opravil obrede z resnostjo in gorečnostjo, da je ganilo vsakega globoko, vlč. gosp. profesor dr. Vreže ob ogromni udeležbi prijateljev in znancev ter so bili zastopani posebno častno pokojnikovi bivši vaščani. Njegov brat, g. Janko Cimerman, trgovec v Ljutomeru in gospa roj. Serec, sta bila pokojnikova opora in tolažba že od začetka njegove dolge bolezni; storila sta zanj vse, kar je pač razumljivo vsakemu, ki pozna ti blagi osebi, koji sta si začrtali življenjsko pot na temeljih vsestranske poštenosti, vestnosti in značajnosti. Svetila pokojnemu večna luč. Naj počiva v miru.

Bučecovci. Dne 12. t. m. je v mario-borski bolnišnici umrl edini sin tukajšnjega g. postajenačelnika, g. Marko Pogorevc jun., poznan kot železniški in carinski činovnik v Gornji Radgoni. Šolal se je svoječasno na realki v nemškem Gradcu, po prevratu pa je prišel v domačo, našo jugoslovansko državo. Izredno marljiv in vztrajen se je tekom enega leta naučil prav dobro slovenščine, srbohrvaščine in cirilice ter je z dobrim uspehom polagal izpite za železniško in carinarsko službo v slovenskem jeziku. Bil je navdušen Jugoslovan, član narodnih društev, v družbi pa povsod in vselej priljubljena oseba. Po večmesečnem bolehanju in brezuspešnem zdravljenju ga je zlomila v 22. letu neizprosna — sušica. Pogreb se je vršil dne 14. t. m.

ženo in šest majhnih otrok, ki so popolnoma nedolžni ter bodo ostali brez pomoči, če se bo njih očeta in prehranitelja vrglo v ječo. Ali smem prositi za dovoljenje, da vprizorim majhno kolekto za družino obtoženega?

Sodnik je dal dovoljenje in pričelo se je nabiranje. Sodnik je bil prvi, ki je prispeval deset rubljev. Odvetnik je sledil z enako svoto in nato porotniki in ostali navzoči.

Tudi tožitelj je izročil en srebrni rubelj kot svoj prispevek — Kakorhitro pa je bil rubelj v roki odvetnika, ko je vskliknil ogorčeno: — Ponarejen rubelj! Vi ponarjevalec. In vi si drznete dvigati obtožbe proti drugim?

Odvetnik je pokazal dozdevno ponarejeni rubelj sodniku, kateremu je že preje sporočil svoj načrt. Sodnik je pregledal rubelj ter ga spoznal ponarejenim. Poklical je kmeta predse ter mu rekel, da mora brez dvoma tudi izdelovati ponarejen denar, če ga že spravlja v promet. Če mu bo to dokazalo, bo moral v Sibirijo za deset let.

— To je Židov denar. On mi ga je dal, — je rekel mužik.

— Za kaj? je vprašal sodnik.

— Za konja, katerega sem mu prodal, — je rekel mužik.

* * *

Študentovska.

„Stric mi pošilja 1000 K ter mi piše: Na svidenje! Sedaj pa res ne vem, ali misli mene ali denar.“

na pokopališču v Pobrežju pri Mariboru ob številni udeležbi zastopnikov železniške in carinske stroke, sorodnikov in znancev. Glasbeno društvo „Drava“ mu je zapelo v slovo žalostinko „Vigred se povrne“ ... Vsem udeležencem na pogrebu bodi izražena na tem mestu iskrena hvala! — Pokojnika ohranimo v najboljšem spominu, težko prizadetemu očetu-vdovcu in hčer-kama pa izražamo v tolažbo naše odkrito sožalje.

Razne vesti.

Sprejem v orožniško službo. Za vstop v orožniško službo se zahteva odslužena vojaška doba in samski stan prosilca. Prva plača znaša 1200 Din na leto z draginjskimi dokladami, ki se ravnajo po pokrajinah. Orožniki morejo napredovati eventualno do orožniškega ali administrativnega častnika. Po treh letih službe imajo pravico do ženitve in dobijo doklade za ženo in otroke, po desetletnem službovanju gre njemu in ženi pravica do pokojnine, po tridesetletnem službovanju se mu prizna polna pokojnina.

Zanimiva statistika porok med otroci v Indiji. Kako je še v Indiji razvita navada sklepanja porok med otroci, dokazuje najbolj lansko ljudsko štetje v Bombayu. — Po statistiki tega ljudskega štetja se nahajajo v tem mestu le 18 kristjanov starih nad 6 let, ki še niso poročeni in sicer 8 dečkov in 10 deklic. Ena deklica je bila poročena že z 1 letom, dve pa z dvema letoma. Dvoje dečkov in dvoje deklic je sklenilo poroko v starosti 2—3 let; troje dečkov in četvero deklic v starosti 3—4 let; dvoje dečkov in dvoje deklic v starosti 4—5 let, 71 poročenih oseb je starih komaj 5—10 let, 219 pa 10—15 let. Med pripadniki Zoroastrove vere se nahaja 7 poročenih otrok v starosti izpod 4 leta ter 34 v starosti 5—10 let. — Med mohamedanci je 72 zakoncev starih manj kot 5 let in 298 manj kot 10 let.

Kako moramo ravnati z letošnjim vinom?

Vinogradniki! Letošnja vina se večinoma ne drže. Nekatera na zraku porjave, mnoga vina se pa pri natakanju tudi vlečejo. Kaj je temu vzrok? Letošnje skrajno slabo vreme med trgatvijo, ker je prišlo v vino veliko zemlje, gnilobe oz. kvarljivih glivic in bakterij, ki so edini povzročitelji omenjenih bolezni v njem. Kako se je treba nam ravnati:

1. Vino moramo pretočiti in sicer letos preje kakor druga leta. (Prve dni decembra.) S tem smo odpravili največjo nevarnost oz. nesnago iz vina.

2. Pred pretakanjem nam je napraviti poskus na stanovitnost vina in sicer vsak sod posebej s tem, da vzamemo za poskušnjo po 1 kozarec vina in ga dene-mo ne svetlo. V slučaju, da vino porjavi v njem, moramo žveplati. Vzeti je za polovnjak (3 hl) $\frac{1}{3}$ do $\frac{2}{3}$ treščic azbestnega žvepla, ki tehtajo 20 gr (25 treščic gre na $\frac{1}{2}$ kg); sicer odyisi količina žvepla od stanovitosti vina samega. Na vsak način naj se pa žvepla dvakrat, polovico, ko je sod še prazen, drugo pa, ko je sod na pol poln.

3. Ako se vino vleče (kakor olje), potem naj se ga pri pretakanju močno prezrači (skozi cedilo, sito), seveda se moča obenem tudi zmerno žveplati. Mnogokrat se tako vino noče spomladi čistiti, potem naj se doda vinu 10 g tanina (čreslovine) na 1 hl, in čez par dni se pa čisti z želatino (10 do 15 g želatine na 1 hl).

4. V novejšem času rabimo tudi z uspehom — „natrijev bisulfit“ (bel prah, ki močno diši po žveplu) namesto žvepla. Ako smo vino premalo žveplali ali celo pozabili žveplati in je vino v sodu porjavelo, potem rabimo bisulfit in sicer od 2 do 5 g na hl. Bisulfit se raztopi v vodi (en četrt litra vode) ter še vlije v sod (kateremu smo odvzeti škafo vina), se do premeša, zalije in zabije. V vinu se nato reč potem razvije isti hud plin, kakor če bi žveplali, kateri uniči vse kvarljive bakterije v njem.

5. Sode moramo držati vedno polne in snažne.

6. Žveplana vina je piti šele po 6 tednih po žveplanju, pretakanju, ko se žveplo izgubi iz vina (vsede na dno.)

Ena l steklenica Elzafluida nadomesti

3 steklenice francoskega žganja!

Vsebina to naredi!

Sestava Fellerjevega Elzafluida iz najmočnejših esencev zdravnih želišč, cvetja, korenin in listja z najfinejšim destilatoma žganja je že čez 25 let vzrok zahvalnosti nebroj ljudi v vseh delih sveta, ker jim kakor dober prijatelj vtežkih dneh bolečine prežene. Imate bolečine v udih? V hrbtu? Zobobol? Nahod? Ste slabi, prena-deti, izmučeni in preveč občutljivi? Zelite dober kosmetikum za zobe, zobno meso, lice, glavo? Ali želite v vsih priložnosti imeti zanesljivo sredstvo v hiši? Poskusite pravi Fellerjev Elzafluid! Kmalu boste rekli tudi vi:

**TO JE NAJBOLJŠE
KAR SEM KEDAJ OKUŠALI!**

Je veliko močnejše in izdatnejše kakor francosko žganje in najboljše sredstvo te vrste! V vseh dotičnih poslovnih zahtevajte samo pravi Elzafluid od lekarnarja Feller. S pakovanjem in poštnino stane, če denar naprej ali do povzetju:

3 dvojnate ali 1 specialna steklenica	24 Din
12 dvojnatih „ 4 specialne steklenice	84 „
24 „ „ 8 specialnih steklenic	146 „
38 „ „ 12 „ „	208 „

Na te cene se računa sedaj 5% doplatka. Pisma je natančno adresirati na:

Eugen V. Feller, lekarnar, Stubica Donja
Elzatrg št. 326, Hrvatsko.

Ženitna ponudba. Mlada, izobražena in simpatična gospodična, s stotisoč kron premoženja, se želi v svrhu takojšnje ženitve seznaniti s kakim uradnikom, trgovcem, oskrbnikom ali s kakim kmečkim fantom iz boljših slojev. Le resne ponudbe s sliko, katera se v neugodnem slučaju podjstrogo diskretnostjo vrne, je poslati na naslov „Diamantna bodočnost“ poštno ležeče Križevci pri Ljutomeru.

Imam večjo količino (do 30 centov) repičjega sira (Ripskäse)

ki je izvrstno poklajno sredstvo za krave in svinje ter učinkuje redilno. Kilogram stane Din 2.50. Reflektanti se naj oglasijo do Svečnice pri **Joh. Kröll, mlinar v Segovcih p. Apače.**

Pomožni delavec

se takoj sprejme v tiskarni Panonija v Gornji Radgoni.

Proda se umetni mlin

zraven je cirkular-žaga, za olje delati, apnica za apno in posestvo z novo hišo, se zelo ugodno proda. Mlin je na reki Pesnica. Vpraša se pri **Konrad Zotter, Gočava, p. Sv. Lenart Slov. gor.**

Hiša

z malim posestvom na prodaj. Najbolj primerna za kakega vpokojenca ali rokodelca. Poizve se v Gornji Radgoni, Sodarska ul. št. 2.

Učenec

se takoj sprejme, kateri ima veselje do usnarske obrti, star 16 let iz dobre hiše pri gosp. **Karlu Dlouhi, usnarski mojster v Orehovcih, pošta Gornja Radgona.**

Toliko jajc mi znesejo moje kokoši da je veselje. Najrajši jih prodam

RATNIK-u
v GORNJI RADGONI
SPODNJI GRIS št. 12
kateri plača po najvišjih dnevnih cenah.

Kupujem tudi vinski kamen po najvišjih dnevnih cenah.

Tiskarna Panonija Gornja Radgona

dobro in moderno opremljena se priporoča za točno, ceno in hitro izvršitev tiskovin vseh vrst, ima bogato zalogo vsakovrstnih pisarniških in šolskih potrebščin, vseh barv svilenega in krep-papirja, pis. papirja v kasetah in v mapah itd.

KNJIGOVEZNIČARNA - KNJIGARNA - TRGOVINA S PAPIRJI IN PISARNIŠKIMI POTREBŠČINAMI na drobno in debelo - ZALOGA ŠOLSkih KNJIG

HRANILNICA IN POSOJILNICA V RADINCIH

r. z. z. n. z.

obrestuje vloge z 5% od sto, daje raznovrstna posojila in vezane vloge tudi višje, izplačuje dvige brez odpovedi.

račun ček. urada št. 12.168